

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด

ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอแนะ).....

ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การเสนอแนะให้ประเมิน).....

อื่น ๆ คือ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการ ดำเนินการตามมาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ๔ มิติ (เศรษฐกิจ สุขภาพแวดล้อม สุขภาพ และสังคม

๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

๖. รายชื่อกฎที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้

- ไม่มี -

๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

โดยที่มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติและเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

ความจำเป็นในการตรากฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ โดยผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ดังนี้

(๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ บริการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

โดยปัจจุบันกรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ดังนี้

๑) โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย ดำเนินการภายใต้ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ดำเนินการภายใต้ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) โครงการสนับสนุนการวัดการชีพผู้สูงอายุตามประเพณี ดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

๔) โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก ดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน

๕) โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ ดำเนินการภายใต้ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

๖) การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ ดำเนินการภายใต้ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรือดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

กฎหมายนี้มีความจำเป็นใช้บังคับในสภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวมากขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุคงความเป็นพลติพลัง (Active Ageing) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน รวมถึงให้สอดคล้องกับ “มาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน” ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักการมาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ๔ มิติ จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจของกรมกิจการผู้สูงอายุและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมทั้งกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และ

คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุทั้งทางด้านอาชีพ การมีงานทำ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ สิทธิเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ระบบการออมเงินของบุคคลเพื่อรับบำนาญในวัยผู้สูงอายุ และการพัฒนาในรูปแบบการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน และเนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ยังมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงต้องแก้ไขบทบัญญัติเรื่องที่มาของรายได้จากเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุแทนนายจ้างงานผู้สูงอายุหรือการขยายอายุให้แก่ลูกจ้างซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี เพื่อให้มีทุนจ่ายเงินในการสนับสนุนสิทธิของผู้สูงอายุให้มากขึ้น

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้

ประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ ได้รับการตรวจสอบสิทธิประโยชน์ รวมถึงช่วยเหลือดูแล คุ้มครองผู้สูงอายุให้เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการถ้วนหน้า และจัดหาหรือปรับปรุงที่พักอาศัย เช่น

๑) โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

๒) โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

๓) โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

๔) โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

๕) โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์

๖) การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ

ดังนั้น เพื่อให้ครอบคลุมถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับและการบังคับใช้ในประเด็นที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายต่อไป

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน
- ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม
- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ
- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบต่อที่สำคัญ

กฎหมายนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนหรือการประกอบอาชีพของประชาชน เนื่องจากกฎหมายไม่ได้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ประชาชนต้อง

กระทำการหรืองดเว้นการทำการอย่างหนึ่งอย่างใด การดำเนินการตามกฎหมายนี้เป็นการส่งเสริมคุ้มครอง และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องสิทธิต่าง ๆ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม โดยให้สอดคล้องกับสิทธิของผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากปัจจุบันคนไทยกำลังมีอายุยืนยาวขึ้น จึงดำเนินการตามมาตรการเพื่อรองรับสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนทั้งระบบในทุกมิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม สุขภาพ และสังคม โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนงานทุกมิติ เริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมให้ประชากรไทยมีความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุคงความเป็นพลวัตพลัง (Active Ageing) ยาวนานที่สุด สามารถใช้ชีวิตยามสูงอายุอย่างมีคุณภาพในทุกมิติ และร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๑๓.๑ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ ได้แก่

๑) โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

๒) โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

๓) การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้นำเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยมาเป็นเงินทุน หรือเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ รวมถึงเป็นการหมุนเวียนสภาพคล่องทางการใช้จ่ายให้กับผู้สูงอายุ ทดแทนการเป็นหนี้ในระบบ เป็นการให้โอกาสผู้สูงอายุสามารถกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ ให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีศักยภาพและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

๑๓.๒ เป็นการพัฒนามาตรฐานให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

ผลของการดำเนินการตามกฎหมายนี้มีความสอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ คือ พันธกรณีองค์การสหประชาชาติ : แผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ (The Madrid International Plan of Action on Ageing) ที่ได้กำหนดแนวทางหลักของการดำเนินงานผู้สูงอายุใน ๓ ประเด็น ได้แก่ ผู้สูงอายุและการพัฒนา (Older Persons and Development) สูงวัยอย่างสุขภาพดีและมีสุขภาวะ (Advancing Health and Well-being into Old Age) และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อหนุนและเหมาะสม (Ensuring Enabling and Supportive Environment)

๑๓.๓ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

๑) การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้นำเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยมาเป็นเงินทุน หรือเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ รวมถึงเป็นการหมุนเวียนสภาพคล่องทางการใช้จ่ายให้กับผู้สูงอายุ ทดแทนการเป็นหนี้ในระบบ เป็นการให้โอกาส

ผู้สูงอายุสามารถกั้มเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ ให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มี ศักยภาพและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

- ไม่มี -

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมสูงวัย คนไทยอายุยืน เห็นสมควรรองรับสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน และกรม เห็นชอบหลักการมาตรการ ขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ๔ มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม สุขภาพ และสังคม โดยใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนงานทุกมิติ จึงจำเป็นต้องบัญญัติเป็นกฎหมายหรือ เพิ่มเติมในส่วนที่กฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ และเพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิของผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๘ วรรคสอง ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหก สิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมาย บัญญัติ ประกอบกับสภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้สูงอายุในปัจจุบันที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีอายุ ยืนยาวมากขึ้น จึงเกิดปัญหา ดังนี้

(๑) หลักประกันรายได้ผู้สูงอายุที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระบบ และต่างหน่วยต่างมี ผู้รับผิดชอบที่แตกต่างกันขาดการบูรณาการร่วมกัน เกิดความไม่เป็นเอกภาพ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ การสมทบจากรัฐ และระดับสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกัน

(๒) ปัญหาสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมและไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ

(๓) หลักสูตรผู้ดูแลมืออาชีพ (Formal (Paid) Care Giver) ให้เป็นวิชาชีพ ไม่มีการกำหนด มาตรฐาน ระบบการสอบ การออกใบอนุญาต/รับรอง และการต่อใบอนุญาตจากส่วนกลาง

(๔) บทบาทภารกิจในการจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินตามภารกิจได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อกฎหมายยังไม่เอื้อ ต่อการกระจายอำนาจ

กรมกิจการผู้สูงอายุและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมทั้งกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุทั้งทางด้านอาชีพ การมีงานทำ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก การมีผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ การให้สิทธิเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การสร้างระบบการออมเงินของบุคคลเพื่อรับบำนาญในวัยผู้สูงอายุ และการพัฒนาในรูปแบบการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนของประเทศไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต และเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและมีฐานะเป็นนิติบุคคลในกรมกิจการผู้สูงอายุ

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

หน่วยงานไม่ได้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ มาประกอบการพิจารณา เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีการประกาศใช้ก่อนที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับ

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
หน่วยงานได้ออกกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ดังนี้

● ประกาศ จำนวน ๑๒ ฉบับ

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครองการส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี (ฉบับที่ ๒)
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

ส่วนที่ ๓
การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด

- ไม่มี -

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๔
ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของกรมกิจการผู้สูงอายุ (www.dop.go.th)

๒. การรับฟังความคิดเห็นโดยการส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และเครือข่ายผู้สูงอายุ

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้อย่างไร

กรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระหว่างวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่าน ๒ ช่องทาง ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นช่องทางออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์กรมกิจการผู้สูงอายุ (www.dop.go.th) ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น จำนวน ๒๐๘ คน เห็นด้วย จำนวน ๑๙๑ คน และไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๗ คน

๒. การรับฟังความคิดเห็นโดยการส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และเครือข่ายผู้สูงอายุ ส่วนมากเห็นด้วยและไม่ขัดข้อง ในหลักการเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจของ

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ

- ประกาศคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรื่อง กำหนดสิทธิผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑.(๑๓).แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

- ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเผยแพร่ จำหน่าย หรือแจกจ่าย

- ประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุ เรื่อง ประเภท หลักเกณฑ์การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสาร

- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ

- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ. (ฉบับที่ ๒)

● ระเบียบ จำนวน ๖ ฉบับ

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๓

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การรับเงิน การจัดสรรเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย พ.ศ. ๒๕๖๑

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

- ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒

- ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ

- ข้อกำหนด จำนวน ๑ ฉบับ

- ข้อกำหนดกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้สูงอายุ ผู้คว่ำประกันและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ประเภทรายบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

กฎหมายมีการบังคับใช้เป็นการทั่วไป โดยดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ โดยผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ดังนี้

(๑). การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ ปรีกษาดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไข ปัญหาครอบครัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

มีการบังคับใช้กฎหมายและเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้บางส่วน โดยที่ผ่านมากกรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินงานตามภารกิจในการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการผ่านสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทั้ง ๗๖ จังหวัด และภายใต้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒ แห่ง มีรายละเอียด ดังนี้

๑) โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

๒) โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

๓) โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

๔) โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

๕) โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์

๖) การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ประชาชนจึงไม่มีภาระจากการบังคับใช้กฎหมายแต่อย่างใด สำหรับการบังคับใช้กฎหมายนั้นรัฐมีต้นทุนในการบังคับใช้กฎหมายในการส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ จัดให้มีสวัสดิการ และกองทุนผู้สูงอายุในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ อาทิเช่น

(๑.) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน

(๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙) การให้คำแนะนำ ปรึกษาดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาคอรัว

(๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

- ไม่มี -

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มครองหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

เกิดความคุ้มค่า เนื่องจากไม่ได้เป็นภาระกับประชาชน แต่กลับมีประโยชน์กับประชาชนและสังคม เนื่องจากบทบาทหน้าที่และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือจากรัฐในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑). การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒). การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๓). การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๔). การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะ เครือข่ายชุมชน

(๕). การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

(๖). การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๗). การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๘). การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๙). การให้คำแนะนำ ปรีกษาดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหา ครอบครัว

(๑๐). การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

(๑๑). การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๑๒). การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

และโครงการที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน ดังนี้

๑). โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

๒). โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

๓). โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

๔). โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

๕). โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์

๖). การให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ควรมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกันเพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิของผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๘ วรรคสอง ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับสภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวมากขึ้น ประกอบกับดำเนินการตาม “มาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน” ที่คณะรัฐมนตรีประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักการมาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ๔ มิติ ดังนี้

(๑) **เพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ** โดยเพิ่มปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง การกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองมาตรฐานการดำเนินงาน รวมถึงการกำหนดระเบียบหรือประกาศ และการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) **จัดให้มีระบบกลไกการบูรณาการ และการมีส่วนร่วมในการทำงานที่เกี่ยวข้องด้านผู้สูงอายุ** ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมถึงสมาชิกในครอบครัวหรือชุมชน

(๓) **ปรับปรุงให้มีการกระจายภารกิจการดูแลผู้สูงอายุไปสู่พื้นที่** โดยให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการผู้สูงอายุประจำจังหวัด และให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุมอบอำนาจให้คณะกรรมการผู้สูงอายุประจำจังหวัดหรือคณะอนุกรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน และการตัดหนี้เป็นสูญได้

(๔) **ปรับปรุงหน้าที่และอำนาจกรมกิจการผู้สูงอายุ** ให้มีการส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในสถานที่ดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ ตรวจสอบสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ รวมถึงช่วยเหลือดูแล คุ้มครองผู้สูงอายุให้เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการถ้วนหน้า และจัดหาหรือปรับปรุงที่พักอาศัยและให้ความช่วยเหลืออื่นตามความจำเป็นเฉพาะบุคคล

(๕) **ปรับปรุงและเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ การจัดการดูแล การจัดสวัสดิการและการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ** และจัดให้มีมาตรฐานการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ

(๕.๑) ให้มีการช่วยเหลือทางกฎหมาย และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

(๕.๒) เพิ่มการคุ้มครองช่วยเหลือและการจัดการทรัพย์สินผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงโดยผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้ง การเพิกถอนอำนาจหน้าที่ของผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ และสิทธิการได้รับสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากรัฐตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕.๓) เพิ่มการให้บริการและสถานที่ดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบบริการสังคมที่เหมาะสม โดยเพิ่มเติมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ให้มีผู้ดูแลผู้สูงอายุ ผู้บริบาลผู้สูงอายุ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับจดทะเบียน การเพิกถอน มาตรฐานการฝึกอบรม การปฏิบัติหน้าที่การกำกับดูแล ติดตามประเมินผลของผู้บริบาลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ตลอดจนจัดให้มีศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุอย่างน้อยอำเภอละหนึ่งแห่งหรืออาจมีระดับตำบลหรือท้องที่ และเพิ่มบทบาทหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ ตลอดจนเพิ่มรูปแบบวิธีการในการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ให้มีการฟื้นฟูสภาพการดูแลผู้สูงอายุ หรือการจัดสวัสดิการอื่น ๆ โดยให้มีการจัดตั้ง เพิกถอน รับรอง และเพิกถอนมาตรฐานการทำเนื้องานของศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุในระดับท้องที่ ศูนย์บริการในรูปแบบต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนทั้งที่แสวงหากำไรหรือไม่แสวงหากำไร บุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันทางศาสนา หรือชุมชนในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลการบริการทางสังคม และการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้สูงอายุ

(๕.๔) ให้มีการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุตามที่กฎหมายกำหนด หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้กรมกิจการผู้สูงอายุรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีสั่งการ หรือใช้มาตรการบังคับตามกฎหมาย

(๕.๕) ส่งเสริมการฝึกอาชีพตามหลักการตัดสินใจของผู้สูงอายุแต่ละบุคคล และส่งเสริมการมีรายได้ รวมถึงเพิ่มความคุ้มครองการมีงานทำและการจ้างงานให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งกรณีหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่ประสงค์รับผู้สูงอายุเข้าทำงานสามารถเลือกส่งเงินเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ โดยให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินงานการเข้าถึงสิทธิการประกอบอาชีพและการมีงานทำของผู้สูงอายุ

(๕.๖) เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และจัดให้มีการเข้าถึง หรือบริการในอาคารสถานที่ พื้นที่สาธารณะ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุได้โดยสะดวกและปลอดภัย โดยกำหนดให้มีการออกเป็นกฎกระทรวง กำหนดลักษณะ หรือบริการ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ในเรื่องดังกล่าว

(๕.๗) เพิ่มเติมแนวทางการสร้างหลักประกันด้านรายได้ของผู้สูงอายุในระยะยาว และสร้างระบบสวัสดิการจากการออมเงินของบุคคลโดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการ และเสนอกฎหมายภายในหนึ่งปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๖) ปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีอาชีพ โดยปรับปรุงที่มารายได้ และการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้มีรายได้มากขึ้น ไม่ต้องนำเงินบำรุงกองทุนจากภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบส่วนที่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ส่งคลัง และเพิ่มเติมการกระจายภารกิจกองทุนลงสู่พื้นที่ด้วยการมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการประจำจังหวัดหรือคณะอนุกรรมการอื่น ปฏิบัติหน้าที่แทนได้

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

-ไม่มี-

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

U C W

(นางสาวแรมรุ้ง วรวัธ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

- ๑ ธ.ค. ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กลุ่มกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการกรม กรมกิจการผู้สูงอายุ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวสุภัทรา ประังการ

โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๔๙๐๑ - ๓ ต่อ ๒๑๓

อีเมล dopniti๑๒๓๔@gmail.com